

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان مرکزی

- عنوان پروژه: اثر استفاده از مکمل ید تزریقی در پیشگیری از کمبود تحت بالینی ید و افزایش سطح ید در

محصولات خام دامی (شیر) گوسفندان استان مرکزی

- شماره مصوب پروژه: ۹۶۰۵۵۲-۱۰۳-۱۳-۶۱-۲۴

- نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه‌ها و طرح‌های ملی و مشترک دارد):

- نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: علیرضا طالبیان مسعودی

- نام و نام خانوادگی ناظران:

- نام و نام خانوادگی مشاور(ان):

- نام و نام خانوادگی همکاران: آزاده میرشمس الهی، رمضانعلی عزیزی

- محل اجرا: استان مرکزی - شهرستان شازند

- تاریخ شروع: ۱۳۹۶

- مدت اجرا: ۲ سال

- ناشر: مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان مرکزی

- شمارگان (تیراژ):

- تاریخ انتشار:

- این اثر در مورخ ۹۸/۱۰/۳۰ با شماره ۵۶۸۶۸ در مرکز اطلاعات و

مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.

حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی‌ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است

چکیده:

کمبود عنصر ید در جیره دام در بیشتر نقاط کشور محتمل می باشد و این کمبود، بر سلامت و تولید دام اثر منفی می گذارد. مکمل دهی دام ها با مکمل حاوی ید می تواند در پیشگیری از عوارض کمبود ید در دام موثر باشد. به منظور بررسی تاثیر یک نوع مکمل ید به شکل محلول روغن تزریقی بر وضعیت ید و عملکرد تولیدی و تولید مثلی دام، آزمایشی با استفاده از ۸۰ راس میش داشتی که سابقه کمبود ید داشتند انجام شد. دام ها به دو گروه شاهد و آزمایشی تقسیم شدند و مکمل ید روغنی حاوی ۲۶ گرم ید در ۱۰۰ میلی لیتر محلول روغنی (با نام تجاری دیپودین) به مقدار ۱/۵ میلی لیتر برای هر راس میش گروه آزمایشی، سه هفته قبل از قوچ اندازی به شکل عضلانی تزریق شد و این تزریق سه ماه بعد (۹ هفته پس از قوچ اندازی) تکرار شد. غلظت هورمونهای تیروئیدی شامل تری یدوتیرونین و تیروکسین دو ماه یکبار، ید معدنی سرم خون هر ماه و ید معدنی شیر میش ها پس از زایش اندازه گیری شد. همچنین وزن تولد و سه ماهگی بره ها، نرخ بره گیری و درصد تلفات بره از تولد تا شیرگیری بره ها ثبت و بین دو گروه شاهد و آزمایشی مورد مقایسه قرار گرفت. غلظت هورمون تری یدو تیرونین و تیروکسین در گروه آزمایشی به دنبال مکمل دهی افزایش یافت ($p < 0/05$) همچنین غلظت ید معدنی سرم و ید شیر نیز در این گروه افزایش معنی داری را نشان داد ($p < 0/01$). در این آزمایش وزن تولد، وزن سه ماهگی و نرخ زنده مانگی بره ها تا سه ماهگی تحت تاثیر مکمل دهی قرار گرفت ($p < 0/05$) درحالیکه نرخ زایش، نرخ بره گیری و نرخ چندقلو زایی علی رغم بیشتر بودن اعداد آنها در گروه آزمایشی، اختلاف معنی داری را نشان ندادند. نتایج نشان داد که استفاده از مکمل مزبور می تواند در پیشگیری از عوارض کمبود ید در دام موثر باشد و استفاده از آن باعث بهبود برخی صفات تولیدی و تولید مثلی در گوسفندانی شد که در معرض کمبود ید بودند.

کلید واژه ها: کمبود ید، میش، هورمون های تیروئیدی، تولید، تولید مثل